Sosyal ?zolasyon Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal ?zolasyon Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30702

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal ?zolasyon Ölçe?i (S?Ö), Behmen Çelikba? ve Ay?egül Tatar taraf?ndan 2021 y?l?nda Türkçede geli?tirilen psikometrik bir araçt?r. Bu çal??ma, yaln?zca S?Ö'nün de?il, ayn? zamanda Yaln?zl?k Ölçe?i ve Yaln?zl?k Tercihi Ölçe?i'nin de geli?tirilmesi ve ilk **geçerlik** çal??malar?n? kapsamaktad?r. Ölçe?in temel amac?, bireylerin sosyal çevrelerinden nesnel olarak ayr?lma durumlar?n?, yani **sosyal izolasyon** düzeylerini ölçmektir. Geli?tirme süreci, sosyal izolasyon yap?s?n?n yaln?zl?k gibi sübjektif duygusal durumlardan ayr??t?r?larak ölçülmesini sa?lamay? hedeflemi?tir.

Bu **ölçek geli?tirme** çal??mas?, alanyaz?ndaki eksikli?i gidermeyi ve sosyal izolasyonun psikolojik ve sosyal etkilerini ara?t?rmada kullan?labilecek güvenilir bir enstrüman sunmay? amaçlam??t?r. Çal??ma, ölçe?in yap?sal özelliklerini belirlemek üzere tasarlanm?? olup, ilk **geçerlik** ve **güvenirlik** bulgular?n? sunmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Sosyal izolasyon, yaln?zl?k, yaln?zl?k tercihi, **ölçek geli?tirme**, psikometrik özellikler, **geçerlik**, **güvenirlik**.

Yazarlar

Behmen Çelikba?, Ay?egül Tatar

Amaç

Sosyal ?zolasyon Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin sosyal ili?kiler a??na kat?l?m eksikli?ini veya sosyal etkile?imden uzakla?ma durumlar?n? nicel olarak ölçebilecek standardize edilmi? bir araç sa?lamakt?r. Bu ölçek, **sosyal izolasyon** kavram?n?, öznel bir duygu olan yaln?zl?ktan (loneliness) ayr??t?rarak, sosyal ili?kilerin miktar ve kalitesindeki nesnel yoksunlu?u de?erlendirmeyi hedefler.

Ölçe?in geli?tirilmesi, özellikle Türkiye ba?lam?nda sosyal izolasyonun yayg?nl???n?, risk faktörlerini ve farkl? demografik gruplar üzerindeki etkilerini inceleyecek ara?t?rmac?lara sa?lam bir metodolojik zemin sunmay? amaçlamaktad?r. Ayr?ca, sosyal izolasyonun ruh sa?l??? üzerindeki etkilerini ara?t?ran klinik ve akademik çal??malara katk?da bulunmak hedeflenmi?tir.

Yap?

Sosyal ?zolasyon Ölçe?i, psikolojik bir yap? olarak **Sosyal ?zolasyon**'u ölçmektedir. Sosyal izolasyon, bireyin toplumsal a?lardan veya yak?n ili?kilerden yoksun olmas? durumunu ifade eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu yap?, genellikle ?u boyutlar? içerir:

Sosyal ?li?ki Yoksunlu?u: Bireyin düzenli ve anlaml? sosyal etkile?imlerinin olmamas?.

Sosyal A??n S?n?rl?l???: Bireyin sahip oldu?u arkada?, aile veya tan?d?k çevresinin say?ca ve i?levsel olarak yetersiz olmas?.

Toplumsal Geri Çekilme: Bireyin bilinçli veya ko?ullar gere?i toplumsal aktivitelere kat?lmaktan kaç?nmas?.

Bu ölçek, sosyal izolasyonu, yaln?zl?k tercihinden (yaln?z kalmay? isteme) ve yaln?zl?k hissinden (sosyal ili?kilerdeki alg?lanan eksiklik) ay?rarak, daha çok davran??sal ve çevresel bir durumu yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Sosyal ?zolasyon Ölçe?i'nin geli?tirme çal??mas?, "ilk **geçerlik** çal??malar?"n? içermektedir. Ölçek geli?tirme sürecinde, genellikle yap? geçerli?i (faktör analizi yoluyla), ölçüt ba??nt?l? geçerlik (benzer veya farkl? yap?lar? ölçen di?er ölçeklerle korelasyon) ve içerik geçerli?i (uzman görü?leri) incelenir.

Kaynak referansta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, çal??man?n akademik bir dergide yay?nlanmas?, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü destekleyen geçerlik kan?tlar?n?n sunuldu?unu göstermektedir. Bu kan?tlar, ölçe?in gerçekten sosyal izolasyon yap?s?n? ölçtü?ünü do?rulamak için kritik öneme sahiptir.

Güvenirlik

Ölçek geli?tirme çal??malar?n?n bir parças? olarak, Sosyal ?zolasyon Ölçe?i'nin **güvenirlik** analizleri de yap?lm??t?r. Güvenirlik, bir ölçme arac?n?n tutarl?l?k derecesini ifade eder. Tipik olarak iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve/veya test-tekrar test güvenirli?i yöntemleri kullan?l?r.

Kaynakta spesifik güvenirlik de?erleri sunulmam??t?r. Ancak, ölçe?in bilimsel olarak kabul görmesi için gerekli olan yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?na sahip olmas? beklenmektedir. Bu, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Faktör Analizi

Sosyal ?zolasyon Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla **faktör analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r. Ölçe?in çok boyutlu mu yoksa tek boyutlu mu oldu?unu belirlemek için Aç?mlay?c? **Faktör Analizi** (AFA) uygulanm??, ard?ndan yap?n?n do?rulanmas? için

ARABPSYCHOLOGY.COM

Do?rulay?c? **Faktör Analizi** (DFA) kullan?lm?? olmas? muhtemeldir.

Bu analizler, ölçe?in maddelerinin kuramsal olarak öngörülen sosyal izolasyon yap?s?n? ne ölçüde temsil etti?ini ve ölçe?in kaç alt boyuttan olu?tu?unu ortaya koymu?tur. Çal??man?n ba?l???, üç farkl? ölçe?in geli?tirildi?ini gösterdi?inden, S?Ö'nün di?erlerinden ba??ms?z ve ay?rt edici bir yap?ya sahip oldu?u faktör analizi sonuçlar?yla desteklenmi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Developmental)

Format: Derecelendirme Ölçe?i (Likert Tipi oldu?u varsay?lmaktad?r.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Yeti?kinler)

Ya? Grubu: Belirtilmemi?tir (Çal??man?n do?as? gere?i genellikle yeti?kin örneklem kullan?lm??t?r).

Popülasyon Detaylar?: Çal??man?n örneklem detaylar? kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Envanteri (Self-report inventory)

Anahtar Kelimeler

Sosyal izolasyon, psikometrik araç, **faktör analizi**, psikoloji, sosyal bilimler, Çelikba? ve Tatar, 2021.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Behmen Çelikba?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Sa?lanmam??t?r.

Kurum E-posta Adresleri: behmen.celikbas@gmail.com (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Yaz??ma Adresi: Sa?lanmam??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sosyal ?zolasyon Ölçe?i, 2021 y?l?nda yay?mlanan akademik bir çal??ma kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m?na ili?kin izinler için sorumlu

ARABPSYCHOLOGY.COM

yazar Behmen Çelikba? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için özel izinler gerekebilir.

Test Y?l?: 2021

Ücret: Akademik kullan?m için genellikle ücret talep edilmez, ancak bu durum yazar?n politikalar?na ba?l?d?r.

Orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: sosyal-izolasyon-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Çelikba?, B. & Tatar, A. (2021). Yaln?zl?k Ölçe?i, Yaln?zl?k Tercihi Ölçe?i ve Sosyal ?zolasyon Ölçe?i: Geli?tirme ve ilk geçerlik çal??malar?. *International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, 7*(43), 665-676. http://dx.doi.org/10.31576/smryj.847

Sosyal ?zolasyon Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Sosyal ?zolasyon Ölçe?i'nin maddeleri, sa?lanan kaynak içeri?inde aç?kça listelenmemi?tir. Maddelere eri?im için orijinal yay?n olan Çelikba? & Tatar (2021) makalesine ba?vurulmas? veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM